

Da l'instrument enfin il spectacul teatral

Il chantun vul mantegnair il vast spectrum da la promoziun da la cultura

DAD ANDREAS CADONAU / ANR

■ **La proposta da la regenza grischuna per ina revisiun totala da la lescha per la promoziun culturala è en consultaziun. Cun il sboz da la lescha ha il departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient publictà detagls da la promoziun culturala grischuna da bunamain dus decennis.** L'onn 1998 ha la Societad da musica da Rabius retschavì ina contribuziun da 500 francs dal chantun per cumprar ina pauca gronda. La Societad da musica da Rabius n'è betg stada la suletta musica che ha retschavì dal chantun contribuziuns per cumprar instruments. Quel sustegn a favur da las societads da musica è part da la promoziun culturala chantunala. E quella promoziun culturala è fitg vasta ed ella duai restar vasta en il chantun Grischun tenor la veglia da la regenza. Il departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient ha publictà en connex cun la consultaziun da la revisiun totala da la lescha da la promoziun culturala ina invista detagliada davart la promoziun culturala a partir da l'onn 1998. In'egliada en las glistas da las contribuziuns na dat betg sulet perditga dal vast spazi da promoziun. Tant las dumondas da la vart culturala èn creschidas considerablmain durant quel temp sco era la summa totala sbursada a favur da la cultura. L'onn 1998, cur che la lescha da la promoziun culturala existenta è ida en vigur, ha il chantun dà suatientscha a 444 dumondas en la summa totala da 2,8 milliuns francs. I sa tracta per gronda part da singulas contribuziuns sut 10 000 francs. Summas pil grondas èn idas per part a museums e sco garanzia da deficit a produziuns da teater. La festa da giubileum da 500 onns Chalavaina cun diversas occurrenzhas ha chattà il pli grond sustegn avant bunamain dus

decennis cun ina garanzia da deficit da 100 000 francs.

Dapli dumondas e dapli sustegn

L'onn 2013 ha la promoziun culturala dal chantun vinavant sutegnì la cumpra dad instruments per las musicas. Quel sustegn è dentant sulet ina pitschna part da l'entira promoziun culturala creschida sin 747 dumondas cun ina summa totala da 6,4 milliuns

francs. Creschè n'è betg sulet il dumber da grondas produziuns da musica e teater, mabain era las singulas contribuziuns per ils events culturals. Las indicaziuns chantunalas èn fitg detagliadas e porschan invista a las contribuziuns tenor spartas, regiuns e contribuziuns. Sco che la regenza scriva en connex cun la revisiun totala da la lescha per la promoziun culturala vul ella mantegnair il vast spazi dal sustegn cultural. Bain ha il chantun

ponderà da tschentar certs accents en la promoziun culturala e quai sin fundament da la incumbensa parlamentara dal deputà *Bruno Claus*. En vista a la situaziun culturala specifica dal chantun Grischun desista la regenza da sa focussar pli fitg sin singulas spartas u events culturals. Il sboz da la lescha preveda dentant da definir explicit il sustegn da la lavur culturala professiunala. Il sboz preveda era la pussaivladad dad elavurar ina conve-

Promover vul il chantun sapientivamain era la lavur culturala professiunala.

FOTO A. CADONAU

gna da prestaziun cun instituziuns culturalas da muntada surregiunala per porscher a quellas instituziuns ina pli gronda segirtad da planisar lur events.

Dapli incumbensas per las regiuns

Da nov retschaivan las regiuns dapli incumbensas. Il sboz da la nova lescha vul surdar la responsabladad per mantegnair l'ierta culturala da las regiuns a las regiuns, quai vala medemamain per bibliotecas e mediatecas. Las regiuns duain avoir la pussaivladad da surdar quellas incumbensas ad autras instituziuns. Per dapli discussiun pudess la proposta pertutgant las scolas da musica procurar. Previ e numnadamain da surdar la responsabladad per las scolas da musica a las regiuns. Per part è quai gia uss il cas en pliras regiuns. Per ademplir las pretensiuns da la constituziun federala pertutgant l'instrucziun da musica per uffants ston las contribuziuns dals geniturs a l'instrucziun musicala da lur uffants vegnir reducidas. Tenor la proposta da la lescha da la promoziun culturala vegness l'instrucziun musicala pli favuraivla per ils geniturs. Il surpli dals custs duessan las regiuns ed il chantun surpigliar. Il chantun scriva dad in augment dals custs da 410 000 francs per il chantun e dad ina summa da 550 000 francs per las regiuns respectiv las vischnancas e titulescha quellas consequenzas finanzialas per survesaivlas. Da princip na quinta la regenza betg cun dapli expensas antras la nova lescha sco ella è formulada actualmain. Il cussegl grond ha il davos pled puncto finanzas en la debatta dal preventiv, quai cunzunt sch'il chantun nizzegia la pussaivladad da concluder novas cunvegns da prestaziun cun instituziuns culturalas da muntada surregiunala. Tschertas malsegirtads pertutgant consequenzas finanzialas restan dentant principalmain en connex cun ils museums.